

at sørge for, at man ad administrativt Veie indbefom Dufferne, og bemærkede han, at man ad administrativt Veie vilde komme til det samme Resultat eller i det Mindste gaae i samme Retning som Lovforslaget. Ganske vist; men jeg søger netop deri et Moment, som for det høitærede Thing turde have en vis Betydning for netop ikke at gaae ind paa Lovforslaget. Idet jeg er gaaet ud fra hele det Standpunkt, som for mig er særligt afgjørende, vil med det Samme, tør jeg haabe, den ærede Landstingsmand finde den Erindring gjenbrevne, som han hentede fra den Betragtningssmaaade, jeg gjorde gjældende om Lovforslaget. En anden æret Landstingsmand (Beck) har sagt, at naar man betragtede Livsforholdene, vilde det dog ikke komme til at gjøre nogen Skade. Han udhøvede i Rækken af de Bemærkninger, han gjorde, at det let kunde see, at vedkommende Embedsmand eller Autoritet tilbageholdt Noget af det, der kunde interessere Paagjældende at faae Kjendskab til. Jeg skal tillade mig en kort Bemærkning med Hensyn hertil, som jeg stoler paa vil være afgjørende. Jeg tilføiede, at Embedsmændene eller Autoriteterne skulde gjøre Vedkommende bekendt med Indholdet af Erklæringerne, og hvis den Paagjældende ønsker det, skal han have Afskrift af Erklæringerne, saa jeg troer, at Erindringen derved vil tage sin Betydning.

Rosenørn: Jeg maa beklage, at jeg maa have været uheldig i at udtrykke min Tanke, da jeg før havde Ordet. Min Mening er den, at det ikke lader sig — for at koncentrere Tanken — benægte, at der paa mange Steder findes en Mistillid mod Embedsstanden, en Formodning om, at den igjennem sine Erklæringer indvirker urigtigt og paa en Maaade, som ikke burde see, paa Sagernes Afgjørelse. En saadan Mistillids Tilstedeværelse kan ikke benægtes. Jeg har den Tro, at Lovforslaget vilde kunne virke heldbringende paa Befolkningen i denne Retning. Det er for mig Hovedsagen. Havde der foreligget en aldeles bestemt Udtalelse fra den høitærede Minister om, at han paa ingen Maaade vilde gaae ind paa Sagen, saa havde jeg maaskee kunnet underordne min Mening, i Erkjendelsen af, at jeg fra mit Stand-

punkt maaskee ikke med fuldkommen Klarhed kunde overskue Forholdene; men naar han erklærer sig villig til at gaae ind paa Sagen selv, og naar det Forslag, som foreligger, forekommer mig i høit Grad uskyldigt, og naar det kun er ved at vedtage dette Lovforslag og bevirke Lovens Emanation, at man kan haabe at bevirke denne Mistillid, saa tør jeg fremdeles anbefale Forslaget.

Carlsen: Den ærede sidste Taler har tilbeels anført, hvad jeg vilde udtale imod den meget ærede Ministers Ytringer. Der er dog en Side ved Sagen, som jeg ikke kan forbigaae, og som den ærede Minister gav mig Anledning til at udtale. Den ærede Minister har jo ganske vist sagt, at han var villig til ad administrativt Veie at skaffe alle Vedkommende de samme Oplysninger, som de igjennem Lovforslaget kunne fordrø, dersom det blev til Lov; men jeg kan deri ikke see det Samme, som at de kunne forlange det ifølge Lov. Det forekommer mig at være en meget væsentlig Forskjel, om Befolkningen har den Følelse at have en Ret eller ikke. Det er Noget, som jeg — idetmindste efter min Opfatning af Friheden og den Betydning, den har for Befolkningen — maa lægge megen Vægt paa.

Strøm: Maaskee jeg, til hvad der af de 2 foregaaende ærede Talere er udtalt, maa føie det, at have vi en Lov, saa have vi Sikkerhed for, at denne Lov bliver oplyst, saalænge indtil Kongen og Rigsdagen igjen tage den tilbage; men er det en Foranstaltning af en Minister, kan en kommende Minister tage Foranstaltningen tilbage, og saa ere vi lige nær.

Andræ: Den nærværende Sag har i en vis Henseende en ikke ringe Betydning. Det vil nemlig erindres, at den har ledsaget alle de forskjellige repræsentative Forsamlinger, vi endnu have haft. Den fremkom alt ved Grundlovens Behandling i den grundlovgivende Rigsforsamling; den fremkom senere i den første Rigsdag; den er senere uafslædig kommen frem paany, og den er til dette Døbtid uafslædig stødt paa en afgjort Modstand i dette Thing, en Modstand, som man nu synes isærd